

УДК 811.112.2'367.624

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863/41-1-14>

Валентина БЕРЕЖНЯК,

orcid.org/0000-0001-9616-9641

*студентка II курсу магістратури факультету лінгвістики
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
(Київ, Україна) vberezhnyak1998@gmail.com*

Вікторія КОТВИЦЬКА,

orcid.org/0000-0003-4768-9928

*кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри теорії, практики та перекладу німецької мови
Національного технічного університету України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
(Київ, Україна) ntuu_kpi_6@ukr.net*

ЗАГОЛОВКИ НОВИНИХ ПОВІДОМЛЕНЬ НІМЕЦЬКОМОВНОГО ЩОТИЖНЕВОГО ЖУРНАЛУ «DER SPIEGEL»: ФУНКЦІОНАЛЬНО-СТИЛІСТИЧНІ ТА СТРУКТУРНІ ОСОБЛИВОСТІ

Статтю присвячено дослідженню функціонально-стилістичних та структурних особливостей заголовкових текстів новин німецькомовного онлайн-журналу «Der Spiegel». Актуальність наукової розвідки зумовлена збільшенням уваги лінгвістів до способів подання інформації у медіатекстах та особливостей її сприйняття у сучасному світі. Канали трансляції інформації змінюються з часом, результатом чого стає поява нових специфічних ознак текстів повідомлень. Відбуваються невинний розвиток засобів масової інформації, їх інтеграція в Інтернет-технології, зміни контенту медіа, і традиційних, і електронних. Новітні технології та технічний прогрес стають підґрунтям для трансформації комунікації та змін моделей передачі інформації. Новини мають відповідати вимогам веб-сторінок як за форматом, так і за змістом. Метою статті є опис основних видів та функцій заголовків новин німецькомовного щотижневого інформаційного видання «Der Spiegel», характеристика й аналіз їх стилістичних та структурних особливостей. У роботі досліджено та прокоментовано структуру заголовкового тексту, його функції та ознаки, а також розглянуто мовні й позамовні засоби, що використовуються в сучасних німецькомовних медіатекстах. З'ясовано, що новинні повідомлення журналу «Der Spiegel» мають стійку ієрархічну послідовність елементів тексту. Заголовок покликаний лише окреслити загальну тематику повідомлення, підзаголовок же розширює головну ідею тексту, подану в заголовку, складається з більшої кількості структурних елементів. Аналізований журнал має складну рубрикаційну систему, багатоелементну заголовкову частину, дбає про чітке оформлення тексту кожної статті, органічне поєднання змісту і графічної частини. Функції заголовків тісно пов'язані одна з одною. Для ідеального заголовка характерними є такі ознаки: лаконічність, інтрига, максимальна інформативність, експресивність, оригінальність, сенсаційність, структурна завершеність. У заголовках аналізованого видання фіксуємо вживання стилістично забарвленої лексики, персоніфікації, метонімії, порівняння тощо. Вдало дібрані заголовки журналу зацікавлюють читача, вони є інформаційно місткими й структурно чіткими. Перспектива подальших наукових пошуків убачається у вивченні заголовкового дискурсу у порівняльному аспекті, дослідженні заголовкових комплексів на матеріалі німецькомовних та англomовних авторитетних інформаційних журналів.

Ключові слова: *заголовок, текст, медіатекст, функціонально-стилістичні особливості, структурні особливості.*

Valentyna BEREZHNYAK,

orcid.org/0000-0001-9616-9641

*Second-year Master's Student at the Faculty of Linguistics
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»
(Kyiv, Ukraine) vberezhnyak1998@gmail.com*

Viktoriia KOTVYTSKA,

orcid.org/0000-0003-4768-9928

*Candidate of Philological Sciences,
Associate Professor at the Department of Theory, Practice and Translation of the German Language
National Technical University of Ukraine «Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»
(Kyiv, Ukraine) ntuu_kpi_6@ukr.net*

HEADLINES OF NEWS OF THE GERMAN-LANGUAGE WEEKLY MAGAZINE «DER SPIEGEL»: FUNCTIONAL-STYLISTIC AND STRUCTURAL FEATURES

The article is devoted to the study of functional-stylistic and structural features of the news headlines of the German-language online-magazine Der Spiegel. The relevance of the paper is due to the increasing attention of linguists to the ways of presenting information in media texts and the peculiarities of its perception in the modern world. The channels of information transmission change over time, resulting in the emergence of new specific features of news texts. There is a constant development of the media, their integration into Internet technology, which causes changes in media content, both traditional and electronic. The latest technologies and technical progress are becoming the basis for the transformation of communication and changes in models of information transmission. News must meet the requirements of web pages in both format and content. The aim of the article is to describe the main types and functions of news headlines of the German-language weekly magazine Der Spiegel, to characterize and analyze their stylistic and structural features. The paper investigates and comments on the structure of the headline, its functions and features, as well as linguistic and extralinguistic means used in modern German-language media texts. News reports of the magazine Der Spiegel have been found to have a stable hierarchical sequence of text elements. The headline is intended only to outline the general theme of the text, the subheading expands the main idea of the report presented in the title, consists of more structural elements. The analyzed news magazine has a complex rubrication system, a multi-element title part, takes care of the clear design of the text of each article, an organic combination of content and graphics. The functions of the headlines are closely related. For the ideal headline we consider the following features: conciseness, intrigue, maximum informativeness, expressiveness, originality, sensationalism, structural completeness. In the headlines, published in the news magazine Der Spiegel, we record the use of stylistically colored vocabulary, personification, metonymy, comparison, etc. Successfully selected headlines of the said news magazine interest the reader, they are information-intensive and are characterized by a clear structure. The prospect of further scientific research is seen in the study of title discourse in a comparative aspect, the study of title complexes on the material of German-language and English-language authoritative information journals.

Key words: headline, text, media text, functional and stylistic features, structural features.

Постановка проблеми. Мас-медіа є засобом відображення стану та векторів розвитку суспільства, це один із найпластичніших способів передачі інформації. Сучасний медіапростір представлений традиційними каналами передачі інформації: часописами, журналами, радіо, телебачення, які активно інтегруються в мережу Інтернет. Новітні технології та технічний прогрес стали підґрунтям для трансформації комунікації та зміни моделей передачі інформації. Способи презентації інформації орієнтуються на споживачів різних вікових та соціальних категорій. Роль заголовка як першого і надзвичайно важливого елементу новинного повідомлення, з яким знайомиться читач, є надзвичайно вагомою.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У дослідженнях останніх років широко обговорюються питання типізації, структури, перекладацького аспекту, функціональності заголовків (Л. Ф. Грицюк, Е. О. Лазарева, Е. Г. Різель, А. М. Коваленко, Ю. В. Верещинська, Л. О. Ноздріна, Н. В. Іноземцева). Водночас проблема вивчення функціонально-стилістичних та структурних особливостей заголовкових текстів німецькомовних новинних повідомлень усе ще залишається недостатньо висвітленою.

Мета статті – описати основні види та функції заголовків новин німецькомовного щотижневого інформаційного видання «Der Spiegel»,

визначити і проаналізувати їх стилістичні та структурні особливості.

Виклад основного матеріалу. Сучасне життя пов'язане з розвитком засобів масової інформації, їх інтеграцією в Інтернет-технології, змінами контенту медіа, і традиційних, і цифрових, й онлайн. Попри це газети й на сьогодні не втратили свою цінність, більшість з них мають не лише друковані, а й Інтернет-видання. У ХХІ столітті інформація генерується та репрезентується в ефірному, друкованому, електронному та онлайн-форматах.

Вимоги до засобів масової інформації також збільшуються, наразі інформативність, оперативність, наочність вважаються найважливішими рисами. З цим тісно пов'язане посилення значущості текстів інформаційних жанрів, передусім новинних текстів. В умовах швидкого темпу життя реципієнти не мають достатньо часу, аби прочитати і належним чином сприйняти всі друковані матеріали, тому, перш за все, звертається увага на заголовки й підзаголовки газетних/журнальних статей, чиє завдання полягає в тому, щоб привернути увагу читача до публікації, максимально зацікавити його й викликати бажання продовжити читання.

«За кожним заголовком і текстом статті стоїть мовна особистість автора, його бачення тієї чи іншої ситуації (події не завжди висвітлюються об'єктивно), спосіб мислення, сприйняття світу, інтелектуальний рівень тощо. Заголовок – це мож-

лівість з першого погляду дати читачеві уявлення про зміст цілого тексту, про його тему і про те, чи варте подальше прочитання статті» (Цимбаліста, Котвицька, Лазебна, 2019: 102), він є тим елементом тексту, від якого залежить, чи відкладе читач текст відразу вбік, перегорне сторінку, чи негайно ж прочитає статтю.

Дослідження різних аспектів медіатексту в українських розвідках продемонстровані в роботах В. В. Різуна, Г. Є. Черемхівки, Ю. Є. Кійка, О. А. Черниш, К. С. Серажим, М. Г. Яцимирської та ін. Вони досліджують тенденції розвитку сучасних засобів масової комунікації, жанрові зміни, функції текстів, моделювання їх структури, мовне оформлення, вживання тропів та стилістичних фігур, семантико-стилістичні особливості медіатекстів тощо.

Наразі існує кілька підходів до осмислення медіадискурсу. Нами, вслід за Ю. В. Шавлач, О. А. Лазебною, О. А. Хоменко, «медіадискурс потрактовується як будь-який вид дискурсу, що знаходить своє відображення у сфері масової комунікації, котру продукують засоби масової інформації» (Шавлач, Лазебна, Хоменко, 2020: 201).

У побудові сучасного медіадискурсу заголовки посідають важливе місце. Новинні заголовки відрізняються від інших зокрема за рахунок малої кількості стилістичних прийомів. Це пояснюється жанровими особливостями текстів з нейтральним стилем подання інформації.

Особливості новин безпосередньо пов'язані з функціями, які має виконувати текст. Серед них дослідники насамперед вирізняють інформативну функцію, що включає в себе ретельний підбір фактів, об'єктивно-нейтральний опис подій. Характерним засобами, які забезпечують підтримання цієї функції, є вживання цитат, посилань та гіперпосилань, водночас автори статей уникають висновків та аналізу подій. Серед особливостей оформлення слід назвати стійку структуру, стабільний об'єм.

Заголовок є невід'ємною частиною публіцистичного тексту та першим елементом статті, з яким знайомиться адресат. Структура заголовка новинного тексту характеризується лаконічністю, оскільки його мета – узагальнити головну думку тексту.

Серед помітних рис – синтаксичне різноманіття та поліфункціональність заголовків. Над дослідженням цього аспекту працювали як українські, так і закордонні науковці. Ю. Є. Кійко у своїх дослідженнях називає такі основні функції новинного заголовку:

- інформування, коли заголовок передає основний зміст тексту – інформаційне ядро. При цьому читач вже із заголовка може зрозуміти, про що йдеться в тексті;

- функція зацікавлення, коли автор привертає увагу реципієнта неординарним «загадковим» заголовком. Тема статті залишається для реципієнта незрозумілою, що спонукає його до прочитання цілого тексту;

- функція структурування, коли за допомогою заголовків намагаються виокремити тексти, їх частини з метою полегшення сприйняття інформації.

Зазвичай заголовок виконує не одну функцію, а декілька, тобто простежуються домінуюча і другорядна функції (Кійко, 2013: 147-148).

Новинні повідомлення журналу «Der Spiegel» мають чітку структуру та стійку ієрархічну послідовність елементів тексту: «*Ministerpräsidenten ziehen ihr nächstes Treffen vor*» (заголовок); «*Eigentlich wollten die Ministerpräsidenten erst Ende August zur Coronapandemie beraten. Wegen steigender Infektionszahlen findet das Bund-Länder-Treffen nun früher statt*» (підзаголовок); «*Angesichts steigender Corona-Infektionszahlen wird die Ministerpräsidentenkonferenz (MPK) vorgezogen. Die Ministerpräsidentinnen und -präsidenten der Länder beraten am 10. August zusammen mit Bundeskanzlerin Angela Merkel (CDU). Das teilte der Vorsitzende der Ministerpräsidentenkonferenz, Berlins Regierender Bürgermeister Michael Müller (SPD), mit*» (текст) (27.07.2021) (Der Spiegel: online).

Дотримання такої структури є основною вимогою, чітка організація усіх складових статті, без сумніву, є запорукою якісного видання.

Заголовок представляє невідому інформацію, тому виконує роль реми для обраної статті. Він відзначається лаконічністю, це підтверджено й у ході нашого дослідження. З'ясовано, що заголовки в аналізованому виданні складаються в середньому з 5-6 слів. Така кількість є оптимальною для сприйняття та запам'ятовування читачем: «*Erst Schulkinder in Quarantäne, dann Bußgeld?*» (26.07.2021); «*US-Präsident Biden warnt vor «echtem Krieg*» (27.07.2021); «*Sarah Sanders bewirbt Trump-Impfstoff*» (26.07.2021); «*Seine Intelligenz kennt keine Grenzen*» (28.07.2021) (Der Spiegel: online).

У розглянутих нами матеріалах окличні речення були рідкісним явищем: «*Rettet unsere Mitarbeiterinnen und Mitarbeiter in Afghanistan!*» (15.08.2021) (Der Spiegel: online). Головною функцією таких заголовків є передавання емоційності, а відмова від їх використання заперечує їх нейтральний стиль.

Використання питальних речень не є типовим для заголовків німецькомовних новинних текстів, однак їх кількість суттєво превалює над кількістю окличних речень: «*Wer ist Thomas Müller?*» (15.08.2021); «*Wie radikal sind die Taliban diesmal?*» (17.08.2021); «*Werden Schulen die neuen Impfstellen?*» (18.08.2021); «*Laschet oder die Lokführer – wer ist unbeliebter?*» (20.08.2021); «*Ist das Kunst oder nur ein Gag?*» (20.08.2021) (Der Spiegel: online).

Заголовки-питання мають на меті не лише виділити інформацію графічним символом та привернути увагу, а й спонукати реципієнта до інтерактивності. Такі питання зазвичай є риторичними, часто несуть в собі особисту оцінку ситуації, тобто виконують комунікативно-прагматичну роль.

Еліптичні заголовки зовсім не характерні для обраного нами жанру. Такі конструкції зустрічаються надзвичайно рідко в досліджуваному джерелі.

Номінативні заголовки є поширеними, хоча й не відрізняються особливою інформативністю. Вони акцентують увагу не на всій новині, а на конкретній її частині, тобто їх вже складно назвати об'єктивними: «*Baerbocks Sehnsucht nach der Wende*» (29.07.2021); «*Neun Jahre Haft für eine Motorradfahrt*» (30.07.2021); «*Rolls-Royce-Limousinen, Paläste und Unterdrückung*» (01.08.2021); «*Neustart aus der Minijobkrise*» (17.08.2021); «*Die Umarmung der Taliban*» (17.08.2021) (Der Spiegel: online).

У переважній більшості випадків функції заголовків публіцистичних текстів впливають на їх презентацію, тож кожна синтаксична, лексична та стилістична особливість застосовується з певною прагматичною метою. Для ідеального заголовка характерними можна вважати такі ознаки: лаконічність, інтрига, максимальна інформативність, експресивність, оригінальність, сенсаційність, структурна завершеність (Цимбаліста, Котвицька, Лазебна, 2019: 104).

Що ж стосується стилістичних особливостей, вони також тісно пов'язані з вищезгаданими критеріями. Слід зауважити, що для німецькомовних новинних заголовків характерним є нейтральний стиль, що передбачає зведення до мінімуму вживання засобів стилістичної виразності, а також відсутність будь-яких спроб висловити особисте ставлення до описаного в матеріалі.

Гра слів не є розповсюдженим прийомом у матеріалі дослідження. Найпоширенішими засобами є метонімія чи персоніфікація: «*Netto ruft Salami-Käse-Baguettes zurück*» (29.07.2021); «*Deutsche Bahn erwartet Milliardenverlust*» (29.07.2021);

«*Flixbus will nach Brasilien*» (29.07.2021) (Der Spiegel: online).

У структурі заголовків новин також зустрічаються перифрази та повтори (рідко), порівняння. Перифрази використовують як для уникнення тавтології, так і для емоційного забарвлення. Повтори заголовка часто використовуються для підсилення виразності текстів та привернення уваги читача (Овсяник, Лазебна, 2021: 31): «*Wilde, wilde Wakenitz*» (29.05.2019) (Der Spiegel: online). Порівняння допомагають увиразнити текст, конкретизувати зображуване: «*Schlaganfall im Corona-Koma: Ich war wie in Beton gegossen*» (01.07.2021); «*Nika Irani nach ihren Vorwürfen gegen Berliner Rapper: Ich habe als Erotikmodel den gleichen Respekt verdient wie eine Richterin*» (15.07.2021); «*Streit zwischen Bushido und Abou-Chaker: Die beiden zanken sich – Entschuldigung – wie Mädchen*» (16.08.2021) (Der Spiegel: online).

На рівні речень досить часто читач може зустріти інверсію. Поширеним її проявом є вживання так званих «псевдопідрядних» речень. Таке речення за порядком слів нагадує підрядне (дієслово в кінці речення), однак граматично воно не залежить від головного через відсутність останнього, отже, є простим, має одну граматичну основу. Фактично це риторичні питання, але без відповідного розділового знаку. Наприклад: «*Was Studierende über ihre Lage in der Pandemie denken*» (01.08.2021); «*Was sich durch Delta auch für Geimpfte ändert*» (29.07.2021); «*Wie und wo Corona das Reisen erschwert*» (27.07.2021) (Der Spiegel: online).

Заголовки такого типу є найбільш частотними та густо майорять на сторінках досліджуваного німецькомовного журналу. Це викликано бажанням журналістів привернути увагу до певного стильового аспекту статті. Саме така проста структура заголовків найкраще сприймається читачами.

Графічна функція представлена екстралінгвальними засобами. Перш за все це шрифт та організація тексту на сторінці. На сторінках Інтернет-видання «Der Spiegel» візуальна виразність досягається за рахунок різних кольорів, завдяки написанню деяких заголовків чи їх частин курсивом, розміщенню рисунків, фотографій та відеоматеріалів, гіперпосилань, тематично пов'язаних статей тощо.

Інформативну функцію виконують усі заголовкові тексти. Вони передають стиснуту, головну інформацію читачеві. Більшість заголовків мають просту синтаксичну структуру. Найбільше інформації містять прості двоскладні розповідні речення (часто – поширені): «*Gesundheitsminister*

beschließen Impfangebot für Kinder ab 12 Jahren» (02.08.2021); «*Goldman Sachs erhöht Einstiegsgehalt für Investmentbanker auf 110.000 Dollar*» (02.08.2021); «*Elfenbeinküste meldet Ebola-Erkrankung*» (15.08.2021) (Der Spiegel: online).

Також можна виділити ще одну функцію – пошукову. Більшість статей містять в собі гіперпосилання та теги, а в заголовку можна знайти ключові слова, за якими можна легко знайти тексти певної тематики. Крім того, новинні тексти Інтернет-видання «Der Spiegel» містять підзаголовки, які подають детальніший опис статті: «*Die Flut hat uns die Chance gegeben, neu anzufangen*» (заголовок); «*Die Straßen unpassierbar, die Häuser ruiniert: Passau erlebte 2013 eine zerstörerische Hochwasserkatastrophe. Der Fall der Unternehmerin Juli Marie Vesper zeigt, wie es gelingen kann, neu anzufangen*» (підзаголовок) (02.08.2021) (Der Spiegel: online).

Заголовок тільки окреслює загальну тематику тексту, а інформація в підзаголовку вже містить конкретнішу інформацію та складається з більшої кількості структурних елементів. Можна стверджувати, що саме підзаголовок розширює головну ідею тексту, подану в заголовку.

Для текстів німецькомовних новин характерними є доступність, візуальність та інтерактивність. Підсилення візуального впливу виникає за рахунок різних графічних засобів, посилань на соціальні мережі, відкритих чатів для всіх охочих, гіперпосилань та тегів. Це спрощує пошук інформації та робить її доступнішою, адже можна знайти більше джерел на певну тематику. Більше того, це дає можливість аналізувати різні джерела як офіційні, так і ні. Ще одною перевагою є оперативність публікації таких новин, період публікації може складати від декількох годин до 1-2 днів.

Хоча роль та характеристика новин в Інтернет-виданнях еволюціонує, основні параметри та функції заголовка залишаються загалом незмінними.

Для всіх статей, незалежно від їх обсягу, способу презентації, місця публікації, характерними ознаками слід вважати лаконічність, дотримання структури та клішованість. Ступінь вираження тієї чи іншої характеристики напряму залежить від тематики публікації. Німецькомовні новинні тексти аналізованого журналу мають сталу структуру, до якої входять рубрика, підрубрика, заголовок, підзаголовок, текст. Вони різняться за шрифтом, кеглем та кольором.

Найчастіше заголовки виражені двоскладними розповідними реченнями. Така структура надає можливість чітко репрезентувати основну думку статті. Набагато рідше зустрічаються окличні та питальні речення. Використання цих

розділових знаків сприймається як інтеракція між журналістом та читачем, що сприяє зниженню об'єктивності та інформативності таких текстів. Те ж стосується еліптичних конструкцій, головним завданням яких є підкреслити виразність заголовка, що іноді не є доцільним.

Функції заголовків тісно пов'язані одна з одною. Серед типових функцій слід назвати інформативну, графічну, прагматичну та прогнозуючу. Найважливішою є інформативна, суть якої полягає в передачі основної ідеї статті. Прагматична та графічна реалізуються у впливі на читача, його емоційному стані під час читання. Під прогнозуючою функцією розуміють явище спонукання читача до сприйняття заголовку та подальшого ознайомлення і аналізу змісту тексту.

Як доцільно зауважує Ю. Є. Кійко, заголовковий блок залежить від жанрової належності медіатекстів. «Зі збільшенням обсягу інформаційного медіатексту змінюється його домінуюча функція: у коротких переважає інформування, а в розлогих – привернення уваги (рекламна)» (Кійко, 2017: 32).

Висновки. Для журналу «Der Spiegel» характерними є складна рубрикаційна система, багатоелементна заголовкова частина, чітке оформлення тексту кожної статті, шрифтові виділення, органічне поєднання змісту і графічної частини, розгорнутий варіант підзаголовка у вигляді стислого вступу. Як правило, заголовковий комплекс розміщується над текстом та всередині статті.

У заголовках аналізованого видання фіксуємо вживання стилістично забарвленої лексики, персоніфікації, метонімії, порівняння. Гра слів використовується вкрай рідко, як і метафори, що можуть ускладнювати розуміння заголовка. Часто зустрічаються інверсії, що підкреслюють важливість винесеної на перше місце інформації.

Видання «Der Spiegel» має один з найбільших накладів у Європі, величезну читачську аудиторію, тож автори статей дбають про те, щоб система видання була зрозумілою для кожного читача, аби інформація сприймалась легко, оформлення структури статей було чітким і простим.

Проведений аналіз заголовкових текстів новинних повідомлень журналу «Der Spiegel» засвідчив, що вдало дібрані заголовки привертають увагу читача, характеризуються структурною завершеністю, є інформаційно місткими. Перспективу майбутніх наукових пошуків убачаємо у вивченні заголовкового дискурсу у порівняльному аспекті, дослідженні заголовкових комплексів на матеріалі різних німецькомовних та англомовних авторитетних інформаційних видань.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кійко Ю. Є. Жанрові особливості заголовків у німецькому й українському газетних дискурсах / *Вісник Харківського національного університету ім. В. Н. Каразіна*. Серія: Романо-германська філологія. Методика викладання іноземних мов. Харків, 2013. Вип. 74. № 1052. С. 147-154.
2. Кійко Ю. Є. Фрактальне моделювання інваріантно-варіантної структури медіатекстів у німецькій та українській мовах : автореф. дис. ... д. філол. н. : 10.02.17, 10.02.21. Київ, 2017. 42 с.
3. Овсяник С. В., Лазебна О. А. Особливості перекладу новинних заголовків сучасної німецькомовної преси / *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. 2021. № 48. Том 2. С. 29-32. DOI <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2021.48-2.7>
4. Цимбаліста М. М., Котвицька В. А., Лазебна О. А. Структурно-семантичне наповнення й комунікативно-прагматичні характеристики новинних заголовків сучасної німецькомовної преси / *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. Сер.: Філологія. 2019. № 41. Том 2. С. 101-104. DOI <https://doi.org/10.32841/2409-1154.2019.41.2.25>
5. Шавляч Ю. В., Лазебна О. А., Хоменко О. А. Німецькомовний ювенальний медіадискурс як фрагмент картини світу підлітка: лінгвокогнітивне дослідження / *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського*. Серія: Філологія. Соціальні комунікації. Том 31 (70). № 3. Ч. 1. 2020. С. 200-204. DOI <https://doi.org/10.32838/2663-6069/2020.3-1/36>
6. Der Spiegel. URL: <https://www.spiegel.de/> (дата звернення: 21.08.2021)

REFERENCES

1. Kiiiko Yu. Ye. (2013) Zhanrovi osoblyvosti zaholovkiv u nimetskomu y ukrainskomu hazetnykh dyskursakh / *Visnyk Kharkivskoho natsionalnoho universytetu im. V. N. Karazina*. Seriiia: Romano-hermanska filolohiia. Metodyka vykladannia inozemnykh mov. Kharkiv: Vyp. 74, Nr 1052, pp. 147-154. [in Ukrainian]
2. Kiiiko Yu. Ye.(2017) Fraktalne modeliuвання invariantno-variantnoi struktury mediatekstiv u nimetskii ta ukrainskii movakh [Fractal Modeling of the Invariant-Variant Media Text Structure in the German and Ukrainian Languages] : avtoref. dys. d. filol. n. : 10.02.17, 10.02.21. Kyiv: 42 p. [in Ukrainian]
3. Ovsianyk S. V., Lazebna O. A. (2021)Osoblyvosti perekladu novynnykh zaholovkiv suchasnoi nimetskomovnoi presy [Features of translation of news headlines of the modern German-language press] / *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu*. Ser.: Filolohiia, Nr 48, Tom 2, pp. 29-32. [in Ukrainian]
4. Tsybalista M. M., Kotvytska V. A., Lazebna O. A. (2019) Strukturno-semantychne napovnennia i komunikatyvno-prahmatychni kharakterystyky novynnykh zaholovkiv suchasnoi nimetskomovnoi presy [The structural-semantic filling and communicative-pragmatic characteristics of news headlines published in the modern German press] / *Naukovyi visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu*. Ser.: Filolohiia, Nr 41, Tom 2, pp. 101-104. [in Ukrainian]
5. Shavlach Yu. V., Lazebna O. A., Khomenko O. A. (2020) Nimetskomovnyi yuvenalni mediadyskurs yak frahment kartyny svitu pidlitka: lnhvokohnityvne doslidzhennia [German language juvenile media discourse as a fragment of a teen world's picture: linguocognitive study] / *Vcheni zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho*. Seriiia: Filolohiia. Sotsialni komunikatsii. Tom 31 (70), Nr 3, Ch. 1, pp. 200-204. [in Ukrainian]
6. Der Spiegel. [The mirror] URL: <https://www.spiegel.de/> (Last accessed: 21.08.2021) [in German]